Nr. 96 Sibiiu, Joi 13/25 Septembre 1890. Anul XXXVIII.

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sunt a se adresa la
Redacţiunea „Telegrafulu Român", strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază

INSERŢIUNILE:
Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr pentru fie-care publicare.

Din causa sf. sărbători a „Înălţărei S. Cruci" Nrul procsim va apăré Marţi în 18 Septembre v.

Sibiiu, 12 Septembre.

Timpurile acelea, în care monarchii erau numai nisce instrumente órbe în mânile bărbaţilor de stat, au trecut. Fie-care potentat se nisuesce ca să devină el singur cancelariul seu.

Din acest punct de vedere a fost dimis cancelariul Germaniei Bismarck, din acest punct de vedere nu se intêmplă cine scie ce sdruncinări, când unul sau alt bărbat de stat părăsesce postul şi e inlocuit prin o altă persónă. S'a introdus pe întrégă linia munca liberă, concurenţa şi instituţiunile de credit, şi de aceste trebue să ţină cont fie-care om, fie el chiar şi cap incoronat.

Prin introducerea acestora însă s'a introdus în mod măiestrit şi un feliu de sistem protecţionist, fie-care stat s'a ingrădit cu tóte cautelele necesare ca să ésă cât mai puţini bani din ţéră pe producte străine.

Acésta coaliţiune monstruósă a capitalistilor şi a proprietarilor mari cu guvernul a adus pe capul poporului muncitoriu grele ḑile.

Lupta pentru pânea de tóte ḑilele a devenit o luptă infricoşată, şi socialismul în Germania este efluc-sul coaliţiunei pomenite mai sus. Duşmanii din afară nu pot fi nici odată atât de periculoşi pentru un stat, cum pot fi cei din lăuntru, dacă statul nu se îngrijesce deopotrivă pentru toţi cetăţenii.

Acésta se vede, că o înţelege de minune tinérul imperat al Germaniei. El vrea să împace tóte trebuinţele sudiţilor sei, şi una din cele mai arḑetóre trebuinţe este deschiderea vămilor, ca să se înlesnéscă traiul ómenilor muncitori.

Vor perde proprietarii mari, vor perde capitalistii, cari s'au asociat ca să inghiţă tot câstigul ómenilor săraci, dar vămurile tot trebue deschise ca să intre grâne străine în Germania, dacă este ca să se evite o miscare socialistică împreunată cu vărsări de sânge.

Era de tot abnormală alianţa între monarchia nóstră şi între Germania până atunci, până ce ea era intemeiată numai pe pretenia militară.

Era adecă inţelesul, că un stat se sară celuilalt în ajutoriu atunci, când vre un inimic din afară ar cutezá să i atace graniţele şi intregitatea, dar de altă parte productele austriace erau oprite la graniţa Germaniei, tacsate cu imposite grele ca să nu pótă trece, şi în acest mod s'a făcut de ani de ḑile monarchiei nóstre cele mai grósnice pagube.

Intêlnirea impăratului german cu monarchul nostru la Rohnstock e chemată ca să dea o altă direcţiune lucrurilor, o direcţiune mai sănătósă, ca alianţa să devie şi pre terenul economic o alianţă puternică. Impulsul trebue că a venit din ambele părţi. Statul nostru ca stat agricol are abundanţă în cereale şi vite, cari după normele de până acum nu pot trece graniţele Germaniei fără imposite mari.

Germania, la rêndul ei cu miliónele de lucrători în fabrici nu are destulă pâne şi carne pentru ómenii ei, sau dacă are, publicul consument trebue se le plătéscă fórte scump, şi aşa ambele staturi au lipsă de inţelegere.

Convenţiunea comercială cu Germania espiră la anul 1892, până atunci trebue făcute preparativele pentru ca să se încheie o convenţiune mai ecuitabilă. Austro Ungaria a fost partea, care a suferit cele mai mari daune, şi cele mai neomenóse şicane din partea aliatului ei pre terenul economic. Ambii cancelari însoţesc pre monarchii lor, inţelegerile prealabile trebue să se intêmple de timpuriu ca să se stabiléscă mai târḑiu condiţiunile convenţiunei.

Dela acest inţeles atârnă mult, fórte mult politica comercială, ce o va observá şi statul nostru faţă de statele vecine. Indată ce se deschid Austro Ungariei vămile spre Germania, ea e silită moralminte să deschidă şi ea graniţele României.

Agrarii din Ungaria, cari au făcut atâta opositie nu vor mai avea cuvênt nici pretecst de a zădărnicí convenţiunea cu România şi făcênd ţărei lor bine, înlesnesc şi României acuirarea de producte industriale.

Apropierea pe terenul militar vedem, că s'a făcut la Ischl.

Eclatant vorbesce despre acésta participarea ministrului de rĕsboiu român la manevrele dela Székelyhid şi decorarea acéstuia din partea monarchului nostru.

Şi dacă s'a făcut apropierea pe terenul militar, ea póte devení sinceră şi nealteralterată numai când se va face şi pre terenul ecomomic. A dá cu o mână şi a luá cu amêndóuĕ nu însemnéză nici decât pretenie şi noi am dorí ca să vedem realisându-se între statul nostru şi între statul român arangiamentele solide şi onorabile.

Destul a fost miseria, ce a adus pe capul tu turora rĕsboiul vamal purtat cu atâta inverşunare de ambele părţi de 3 ani de ḑile, destule sunt emigrările în masse a le poporului român din Ardél, şi de plâns este când vedem la satele mărginaşe mai multe case pustii cu retéză pe uşă, cari ne spun în tristă tăcere, că proprietariul a trecut graniţele, căci aici în coliba lui nu mai putea trăí. Dacă însă s'ar lucrá cu un plan óre-care ca tóte aceste să se intêmple şi mai departe, atunci cei ce aşa lucră, nu lucră spre fericirea patriei, nici în o parte, nici în cealaltă.

Revista politică.

În ajunul deschiderei dietei ungare în întrégă Ungaria domnesce agitaţiune, provocată prin dările de sémă atât ale deputaţilor guvernamentali, dar mai ales ai celor din tabăra opositională.

În nici un loc însă agitaţiunea nu e aşa de forte, precum se intêmplă acésta în acele ţinuturi, unde îşi pune piciorul Ugron Gábor. Acest Boulanger în miniatură a făcut, ca mai ales în timpul din urmă să se ocupe de atitudinea lui nu numai cercurile conducătóre din Ungaria şi Austria, dar chiar şi din statele străine.

Şi aşa se vede, că neimpăcatul Ugron de odinióră 'şi câstigă aderinţi. Prin vorbirile, ce le a ţinut până acum în şirul călătoriilor sale, a sdrobit cu totul afirmaţiunile şi espunerile colegilor sei, cari l'au părăsit şi cu cari a luptat până acum umĕr la umĕr pentru rĕsturnarea d-lui Tisza dela putere. Nici chiar renumitul Eötvös nu-i mai póte pune stavilă. Ugron l'a invins.

Stând astfeliu lucrul, nu mai încape îndoială, că aşa numitul partid independent va trebuí să sufere o schimbare şi ca să se implinéscă acésta Ugron lucră din tóte puterile, în butul indărătniciei şi perseveranţei, ce i-o pun în cale aderenţii rĕmaşi grupaţi în jurul bătrânului Irányi.

Acésta transpiră acum şi din un articol de fond al organului acestora „Egyetértés", carele se ocupă în mod de tot serios cu situaţiunea creată prin atitudinea lui Ugron şi provócă pe toţi cei ce au stat sub stindardul independent de până acuma, ca să-şi lămuréscă ideile, căci de altfeliu în sinul partidului rĕmâne o confusiune şi o încurcătură, care numai peire îi pot aduce, dacă nu se vor îngrijí din bună vreme ca să-l mântuie. Acel articol culminéză în espunerea, că cavalerésca naţiune magiară numai ea prin ea se póte ridicá şi susţiné, partidul nu cere succursul nici al românilor, nici al croaţilor şi nici al sêrbilor.

Aceste espuneri se pot priví mai mult ca un rĕspuns la o vorbire a lui Ugron de mai inainte, în care acesta a accentuat respectarea drepturilor naţionalităţilor şi a autonomiei bisericilor.

Ugron, ce-i drept, n'a păşit cu un program specialisat şi hotărît, vorbile sale de până acum au fost mai mult o polemică îndreptată adversarilor, cari vo-

FOIŢA.

Pentru dietetica sufletului.

Din ḑiariul bar. Ernst de Feuchtersleben, comunicate in românesce de Jeronim G. Bariţiu.

(Urmare.)

Despre dispositiunea produsă prin lumina ḑilei am făcut nu de mult o esperienţă interesantă. Lampa ce ardea nóptea în camera mea de dormit, ardea fórte luminos. M'am desteptat şi nu sciam la câte óre erau. Imagini îndatinate, nocturne, mai mult serióse, ba chiar şumbre îmi cuprinseră fantasia şi-mi alungară somnul. Deodată bătură cinci óre şi acum inţelesei, că ceea ce ţinusem eu de lumina lampei, era deja lumina ḑilei. La moment dispositiunea mi s'a schimbat, acelea-şi obiecte care me întunecaseră, îmi apăreau în lumină veselă şi éră şi îmi recâstiga-i curagiul. Am simţit acésta schimbare asemenea unei sguduituri în creri.

***

O dispositiune sentimentală este ca şi coloritul roşcat la apunerea sórelui, sau o sticlă colorată, prin care vedem lumea mai frumósă, ca şi învĕlită de un farmec.

***

Nu sciu — dar a-şi avé mai mare frică de un venin negru ca de acéstă apă transparentă, ḑice o copilă în teatrul de Glara Gazul, ce tocmai voesce să se invenineze şi se uită la fluidul transparent. Dênsa ne dă o învĕţătură bună. Depinde dela coloritul ce l dăm obiectelor, ce ne sunt destinate odată de sórte

***

Viaţa omului trebue să aibă o auroră; dacă ea a apărut odată pe orizont, apoi rĕmâne ḑiua şi numai este lipsă de lampă. Ori-care merită numirea de om, a încercat acéstă epocă a renascerei interne, când a câstigat consciinţa de sine. Este însă o curată perdere de timp a observá miscarea fie-cărei obede în aparatul rotător al esistenţei nóstre, şi este chiar contra firei. Eu nu constau numai din creeri, ci sunt încă şi mai mult inimă, mână, picior. Când ochiul şi-a ficsat ţinta, corpul nu mai are lipsă a se cugetá, pentru ca să pornéscă într'acolo *Rosele înfloresc pe nesciute şi intocmai se coc şi fructele.*

***

Defectul capital al omului este *inerţia.* Ea subsépă în mii de forme sănătatea nóstră. La cei culţi ea maschéză în aceea opiniune sceptică şi turbure despre lume cu pretinsiuni filosofice pe care le-am puté numí *Hamletism* pentru de a o caracterisa în mod precis şi tipic faţă cu cel esperiat. Este o suspindere de sine însuşi, o înbolnăvire şi murire voluntară. Sănătate şi viaţă este desteptare de sine.

***

Dacă mintea ar fi atotputinte, atunci n'am mai avé nici sentiment, nici fantasie.

***

Corp şi suflet se întăresc şi oţĕlesc prin schimbări cutremurătére de brumă şi căldură, plăcere şi chin. Aşa îşi cresce natura pe fii sei cei mai valoroşi, aşa poesia prin adevĕrata *catharsis*-curăţire.

***

Cunoscinţa nu ne póte inspirá nici un interes la viaţă, din contră ea ne-o arată în nimicnicia ei, fantasia şi sentimentul destéptă interesul nostru pentru apariţiunile ei efemere şi ne fac prin acésta fericiţi. În sensul acesta arta este o aspiraţiune mai sănătósă ca filosofia.

***

O noţiune singură nu umple pe om, nu-l pune în activitate, nu-l linistesce. Aceste tóte le póte face numai intenţiunea, acel *nu sciu ce*, ceace nu se póte definí, dar se póte observá la alţii, se póte învĕţá şi esercitá prin sine însuşi. Preabine sau ḑis despre poesiile lui *Hafis*, că ele nu recrează atât de minunat prin sensul cuvintelor, ci prin parfumul învesĕlitor, ce esală din ele asupra ascultătorilor.

(Va urmá).

iau sĕ-i mărginéscă acţiunea şi sĕ-i nimicéscă intenţiunile, dar din ele totuşi transpiră ideea conducĕtóre, şi judecând după espunerile lui, Ugron cel neîmpĕcat odată cu naţionalităţile, adi s'a mai umilit, căci e mai prevĕdĕtoriu şi vede, că forţa se baséză pe maioritatea locuitorilor.

În dilele trecute şi-a deschis Ugron pórta de triumf şi în Arad şi sunt de tot caracteristice espunerile, ce le-a ţinut se li-se facă publicitate şi de astădată. Naţiunea magiară, a dis Ugron, se póte guvernă şi nu trebue guvernată, ér dacă acésta nu se întêmplă acum, trebue sĕ se afirme pentru-ca se nu mai fie guvernată. Statul este pentru popor şi nu poporul pentru stat, de aceea va şi luptá ca ministrul sĕ nu pótă încuiá cu mâna proprie sórtea ţĕrei. Adi încă se întêmplă acésta, cu atât mai vêrtos se va întêmplá prin centralisarea puterei.

Şi pe când Ugron aspiră astfeliu sĕ ajungă la domnie, miscarea ce se observă în sinul partidului liberal pare a-i fi favorabilă. Incă nu s'a presentat proiectul de reformă al administraţiunei şi se vorbesce, că o mulţime de comiţi supremi sunt pe cale a-şi înaintá demisiunea, ér o mulţime de deputaţi guvernamentali, cari şi aşa privesc acest ministeriu numai ca un cabinet de transiţiune, au condiţionat spriginul lor numai prin împlinirea unor pretensiuni, cari vor fi cu greu de realisat, precum este şi căsătoria civilă.

De când cu începerea regulărei porţilor de fer şi întrunirea ministrilor magiari şi sêrbi, comunicările, ce vin din Bĕlgrad şi Budapesta afirmă, că în raporturile înăsprite de până acum dintre Ungaria şi Sêrbia a întrat o îmbunătăţire. Ambele state s'au asigurat prin rostul ministrilor de cea mai intimă amiciţie, ce o pórtă unul altuia, şi au luat angajamente ca sĕ ridice stavilile, cari ar mai puté conturbá linistea.

Deodată cu aceste sciri se comunică din Bĕlgrad, că guvernul sêrbesc pare a mai fi slăbit din ruso-filie şi că chiar metropolitul Mihail a picat jertfă acestei schimbări. Guvernul voesce sĕ-l pensioneze şi acésta se reduce la împregiurarea, ca metropolitul Mihail la un serviciu bisericesc a făcut mai întâiu rugăciuni pentru ţarul rusesc şi apoi numai pentru regele Alesandru. Guvernul vede în acésta o tradare.

Institutele nóstre de bani.

Sibiiu, în 12 Septembre, 1890.

Lucru constatat, că în proporţiune cu numĕrul poporului român, institutele nóstre de bani stau în raport de tot mic, de aceea ne e şi legitimă mulţămirea şi bucuria, ce o manifestăm, când audim, că numĕrul lor încetul cu încetul se sporesce.

Ele sunt un feliu de asile, care prin întocmirile lor zăvoresc interesele poporului, şi cine se scie folosí cu înţelepciune de bunătatea lor, află în ele la dile critice un adăpost, care îl scutesce de a se ruiná; ér pe de altă parte sunt un focularin pentru întreprinderi industriale şi comerciale, a căror necesitate o simţim cu atât mai mult, cu cât ele au luat un avênt aşa de puternic şi noi am rĕmas cu totul îndărăpt în raport cu celelalte popóre conlocuitóre.

Acésta a fost de bună sémă şi intenţiunea acelor bărbaţi prevĕdĕtori, cari, — deşi cam târdiu, — au ridicat aici în Sibiiu institutul „Albina", carele prin o conducere înţeléptă şi-a câstigat un credit dintre cele mai mari şi prin roiul ei îmbelşugat a dat nascere la institutule de bani, cu cari ne putem mândrí astădi, că se află ridicate mai în tóte centrele românesci.

Şi la mulţămirea, ce-o manifestăm, ar trebuí sĕ fie părtaş ori care cetăţén, căruia îi zace la inimă prosperarea intereselor patriei, condiţionând acestea în prima linie dela raporturile economice, în care trăesc fii acestei patrii.

La noi însĕ nu se practică adi acésta dogmă. E destul ca titlu institutelor nóstre de bani, sĕ fie românesc, pentru ca sĕ se dea năvală asupra lor sub feliu de feliu de presupuneri şi afirmaţiuni neintemeiate, sĕ se tragă la îndoială loialitatea, cu care ele lucră, şi mai presus de tóte, sĕ ridice hulă gravă asupra lor, că sunt şi ele un feliu de cuiburi daco-romaniste.

Şi se inţelege, săgeţile veninóse se îndreptéză in linia primă asupra „Albinei", carea cutéză sĕ rivaliseze cu cele dintâiu institute de bani din Ungaria, şi carea duce la sapă de lemn pe sĕcui şi preste tot pe poporul magiar.

Cam acestea sunt în reasumat plângerile, cu cari sentinela din Cluş, pâşesce înaintea lumei din incidentul procesului de presă a-l „Tribunei" şi pe cari le desfăşură mai pe larg la observările unei epistole deschise, în carea d-l Parteniu Cosma, directorul institutului „Albina" şi a ţinut de datorinţă a respinge cu energie însinuaţiunile referitóre la institutul în fruntea căruia stă, şi a corege datele false, cu care îndrăsneţul „Kolozsvár" încércă a-şi întări pretensivele sale afirmaţiuni.

Pentru noi acest feliu de spionagiu, făcut cu scop mai mult vĕdit decât secret, nu este lucru nou.

Fóia din Cluş pare a fi anumit destinată sĕ privegheze cu ochi de argus asupra nóstră şi a institutiunilor nóstre de tot soiul, privind în tóte institutiunile acestea vrăşmaşul cel mai neimpăcat al statului magiar, dând apoi signalul de alarm pentru începerea luptei de nimicire, căci altfeliu statul şi în special magiarii sunt nimiciţi.

Nu voim ca sĕ determinăm viéţa de conduită a institutelor nóstre de bani; scopul lor e bine definit şi de aceea nici nu este la loc a ne lăsá într'o polemică mai amĕnunţită cu colegul dela Cluş.

Şi dacă însĕ luăm şi acum posiţiune faţă de insinuările nedemne de considerat, o facem, căci constatăm din nou rĕinţa, cu care presa magiară discută trebile nóstre românesci, chiar şi acelea, care n'au loc de discusiune; ér rĕinţa, precum dicea un savant frances, purcédă ea chiar şi din bune intenţiuni, este pĕcat, şi cu atât mai grav pĕcat este, când purcede din rele intenţiuni, consciu fiind de purcederea nedémnă.

Şi noi, cari ne-am luat angajamentul ca sĕ luptăm pentru consolidarea relaţiunilor între popórele acestei patrii; noi, cari voim promovarea intereselor ei, nu putem suferí, ca alţii sĕ ne tracteze atât de master, din rĕinţă; nu putem suferí ca sĕ se arunce calumnii şi înjurii la adresa nóstră, când nu au loc, şi preste tot nu putem suferí ca sĕ se facă paradă cu astfeliu de calumnii sub cuvêntul „patriotismului" fals.

A spus-o dl Cosma şi mai nainte de dênsul a declarat un neaoş magiar în colónele fóiei nóstre, că institutul „Albina" lucră cu cea mai mare loialitate, cu cele mai bune intenţiuni, şi în el află magiarul ca şi românul adăpost în dile critice şi uşor esoperéză ajutoriu, când i se dă ocasiune sĕ încépă vre-o intreprindere de ori ce natură; precând la institutele magiare trebue sĕ umble omul *mult*, căciulindu-se cu „Măria Ta", trebue sĕ bată de multe ori uşile, şi şi atunci rĕmâne adese ori cu speranţa perdută.

Dar însăşi inflorirea institutului este cea mai bună dovadă de creditul, de care se bucură institutul, ale cărui uşi stau deschise pentru magiar, sas şi român deopotrivă; şi dacă totuşi se întêmplă, precum impută „Kolozsvár," că se protestéză cambii şi se mai vênd şi moşii, acésta provine numai din causa debitorilor, cari nu-şi trag sémă cu impregiurările, nu sunt dedaţi la punctualitate şi de acésta trebue sĕ ţină cont un institut mare, şi mai mult îi impune sĕ ţină cont de acésta legea cambială, atât de precisă.

Cu acestea ar trebuí sĕ trecem la ordinea dilei preste espunerile pretensive ale fóei din Cluş şi sĕ nu amintim nimic despre farmecul daco romanismului, care atât de mult nelinistesce spiritele patrioţilor magiari, dar pe care de loc nu-l înţeleg.

O împregiurare însĕ ţinem sĕ o accentuăm şi o accentuăm tocmai pentru-că fóia clujană ţine cu atâta îndărătnicie sĕ-şi facă scrupuli din ea: *institutele românesci de bani sunt menite în prima linie sĕ promovcze interesele poporului român, precum menite sunt institutele magiare sĕ promoveze interesele poporului magiar, ér cele săsesci ale saşilor, ca astfeliu sĕ scape poporul de despoiarea cămătarilor şi usurarilor*, şi *le-am luá în nume de rĕu*, când ar lucrá cu intenţiuni contrare şi cu scopri egoistice.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Român,"

Poplaca, 10 Septembre. Mult stimate d-nule redactor! Trecerea din viéţă a unui bărbat însĕmnat pe terenul bisericesc şi scolariu se simte cu deosebire acolo, unde sub grele împregiurări, ne ajutorat de nimenea a trebuit el singur sĕ rupă telina întunerecului, revĕrsând lumina spre luminarea poporului seu. Perderea lui este ne reparabilă, căci astădi în têmpul materialismului nimicitoriu cu greu mai poţi spera sĕ poţi întregi locul celor decedaţi prin ómeni resoluţi în acţiunile lor, sĕvârşind faptele nobile cu o rară abnegaţiune.

De o astfeliu de lovitură grea au fost atins şi credincioşi bisericei nóstre din frumósa comună Poplaca prin trecerea din viéţă a iubitului lor părinte sufletesc, Coman Baca, zelosul paroch primar de acolo, întêmplată în 8/20 Septembre c. Decedatul a fost omul faptelor şi nu al vorbelor. Chemat fiind de pronia divină a serví la altariul Domnului, la anul 1858, prin însuşirile lui nobile, cuvintele lui dulci şi mângăitóre a sciut câştigá şi respectul fiilor sei sufletesci, aşa încât acestia conduşi de sentimente nobile contribuiră toţi după puterile lor la înflorirea comunei curat românesci Poplaca.

Biserica, a devenit sub dênsul într'o stare cu mult mai înfloritóre ca mai înainte. Scóla e concredută adi unui corp didactic constătătoriu din trei învĕţători. In afacerile comunale a fost totdéuna dătătoriu de ton. Cu un cuvênt decedatul în ultimele momente ale vieţii sale a putut esclamá cu Apostolul Pavel: *„Luptă bună m'am luptat, credinţa am păzit, cursul l'am împlinit!"*

Ceremonialul funebral a fost îndeplinit Luni în 10 a l c. cu o pompă deosebită de cătră P. O. dd. Ioan Papiu, protopresbiter tractual; Zacharia Boiu, asesor consist.; Ioan Ghibu, prof. sem.; Dr. Ioan Crişian, protodiacon, cooperând şi parochii: Iosif Goga şi Şerban Cioran din Rĕşinariu, Demetriu Şurean din Cristian şi Ioan Manta din Gurariului.

La finea serviciului dl asesor consistorial Z. Boiu cu cunoscutu-i ton oratoric a ţinut o cuvêntare funebrală fórte pĕtrundătóre, care a stors lacrimi din ochii doioşilor asistenţi. Nu numai din comună, dar şi din centru şi comunele învecinate au luate parte la înmormêntare, dintre cari amintesc pe dl asesor cons. şi ref. scol. Mateiu Voilean, corpul inv. din Sibiiu, Reşinariu, Gurariului şi alţii cari din urmă au esecutat cântările funebrale. Pe defunct îl deplâng clericul absolut Coman Baca ca fiu, parochul Marcu Marcu ca ginere, şi trei fete ale sale.

Nu pot trece cu vederea a nu amintí în legătură cu acest cas de doliu şi imprejurarea îmbucurătóre că de un timp încóce credincioşii biserici cei nóstre din Poplaca progreséză pe di ce merge atât în cele ale culturii, cât şi cele materiale, ceea ce în mare parte este a se mulţămí bunei conduceri a actualului notariu comunal Aureliu Milea.

I.

Viéţa şi activitatea istoricului bisericesc Eusebie alui Pamfilie.

In şirul bărbaţilor orientali, cari se distinseră ca representanţi ai sciinţei şi literaturei patristice în restimpul ei de înflorire, în biserica grecă, după ordinea cronologică ocupă locul prim Eusebie, numit alui Pamfilie, episcopul din Cesarea Palestinei. El s'a născut în Palestina, între anii 260—270. Cultura sa mai înaltă a primit-o în scóla din Cesarea Palestinei, unde a avut de învĕţătoriu pe presbiterul Pamfilie. Cu acesta în curênd legă prietenie intimă de unde apoi şi conumele seu „alui Pamfilie" adecă: amic. In scurt timp devine presbiter, la an. 307, ér după acésta cedênd amicul seu Pamfilie în închisóre, pentru crestinismul seu, se resólvă a petrece şi el împreună cu dênsul, şi aşa în cei doi ani de închisóre, ce i-a împlinit, până la mórtea martirică alui Pamfilie, carea a urmat la a. 309 scriseră iei în tovărăşie o apologie alui Origen în 5 cărţi. La aceste a adaus Eusebie, după mórtea lui Pamfilie, încă a 6-a carte. Mai târdiu venind în periclu de a-şi perde viéţa a fugit la Tir, ér de acoio în Egipet, de unde apoi s'a reînrors acasă la anul 312. După doi ani, la 314, îl aflăm ca episcop al Cesarea. Ca bărbat erudit s'a bucurat de un renume mare, şi a ajuns în deosebită graţie la împĕratul Constantin cel mare, carele în multe afaceri bisericesci se folosia de sfatul şi ajutoriul lui. Bunavoinţa împĕrătéscă i-a deschis lui, pentru studiile sale istorice, tóte bibliotecile şi archivele împĕrăţiei. După-cum mărturisesc chiar şi contrarii lui Eusebie, el a folosit acésta deosebită favóre numai şi numai pentru cercetările şi studiile sale istorice. Cu ivirea controversei ariane încep timpuri critice pentru Eusebie, deóre-ce disputele vehemente îl împinseră şi pe el în câtva la o opoşiţiune óre care faţă de apărătorii cei resoluţi ai ortodocsei Lipsit de o cultură dogmatică mai profundă, de şi era el dealtmintrea fórte erudit şi avea un spirit teologic speculativ, n'a potut sĕ se decidă în cérta acésta mare şi însemnată, şi astfeliu a luat un punct de vedere mijlocitoriu. E drept, că în învĕţăturile sale nici odată nu s'au abătut dela ortodocsie, cu tóte însĕ aceste, înainte de sinodul prim ecumenic, ţinut în Nicea la a. 325, 'l aflăm luând în apărare pe ereticul Arie, în contra episcopului acestuia Alexandru din Alexandria, ér la sinod îl vedem mijlocind între cele dóuĕ partide, propunênd şi un simbol de credinţă mijlocitoriu, dar după-ce a fost respins a subsris şi el formula de credinţe propusĕ de episcopul Alexandriei Alexandru, si compusă de diaconul Atanasie. Resultatul sinodului îl publicà prin o epistolă proprie şi diecesanilor sei cesareeni. Nici după sinod n'aflăm, că s'ar fi abătut dela învĕţăturile simbolului nicean, pentru-că nici contrarii sei nu îi fac imputarea, că ar propaga vr'o doctrină ariană sau semi-ariană, cu tóte aceste ne spune istoria, că atunci când au ajuns arienii la putere şi au convocat şi ţînut sinóde, în care au depus pe stêlpii ortodoxiei, Eusebie a luat parte la aceste sinóde curat ariene şi-a votat cu dênşii. Aşa a fost de faţă la sinodul ţinut în 330, la Antiochia, în carele arienii au depus pe episcopul de acolo, pe Eustatie; dar a refusat de a primí demnitatea de episcop al Antiochiei. La a. 335 'l aflăm participând la sinodul din Tir în Francia, în care sinod a fost depus Atanasie cel mare. Se pare chiar, că el sĕ fi presidiat la numitul sinod. Când a mers apoi marele Atanasie la Constantinopole, ca se céră sprijinul şi apărarea împĕratului, siuodul din partea sa încă a trimis o deputaţiune contrară, în fruntea căreia a stat Eusebie. Cu acésta ocasiune a primit el în Constantinopolea însărcinarea de a combate şi de a scrie contra lui Marcel, soţ de luptă alui Atanasie şi episcop în Ancira (Asia mică) carele n'a fost liber de învĕţături sabeliene (sabelianismus), şi carele în acela-şi an cu Atanasie cel mare, a fost depus şi escomunicat prin un sinod ţinut în Constantinopolea. Tot cu acest prilegiu a luat parte şi la iubileul de 30 de ani al împĕratului Constantin cel mare, ţinênd şi o cuvêntare de laudă la adresa serbătoritului împĕrat. După mórtea lui Constantin cel mare (337) Eusebie n'a dus-o mult, căci în decomun se crede că el a murit între anii 338—340.

Atitudinea sa cea nehotărită în lupta ortodoxiei cu arianismul, pre-cum şi socotinţa sa nefavoritóre întrebuinţĕre icónelor religióse în biserică, — cea dintâiu numai decât, ér aceea din urmă mai târdiu pe timpul când s'a escat lupta

pentru cultul icónelor (ichonomachia) — au efectuit, că pe lângă tóte meritele ce le-a avut el ca bărbat erudit, cu mult zel și interes pentru biserica și religiunea crestină, și ca scriitoriu bisericesc cu multă demnitate morală, sĕ nu figureze între părinți bisericesci, ci numai între scrietorii de rênd, și acésta, pentru-că trecea de om compromis și pătat in privința dreptei credințe. — Scrierile lui Eusebie, cu tóte că multe din ele s'au perdut, cuprind 6 tomuri din ediţiunea lui Migne; și sunt parte istorice, parte apologetice, parte esagetice-dogmatice, parte epistole.

În privința însemnătății locul prim îl ocupă opurile sale istorice. Istoria bisericéscă (*Εκκλησιαστική ἱστορία*) dela nascerea Mântuitoriului Chr. și până la anul 324, în 10 cărți e aceea scriere a sa, prin carea și-a câssigat numele de părinte al istoriei bisericesci. Pelângă tóte scăderile, de care sufere acest op, necontestabil are el și un preț și merit destul de mare. — Paralel cu scrierea acésta merge cronica sa în dóuĕ cărți, cunoscută în decomun sub numele „Cronica lui Eusebie", dar titlul original și adevĕrat e *Παντοδαπὴ ιστορία*, adecă istoria universală. Originalul acestui op s'a perdut și ni-s'au păstrat numai puține fragmente. Partea primă a acestei scrieri era o scurtă istorie universală dela Adam și până la anul 325, d. Chr., ér partea a dóua nesce tabele cronologice și sincronistice pentru acela-și timp. Mult s'a folosit elu la compunerea acestui op de „cronografia" lui Iuliu S. Africanul, (Vedi nr. 15 al fóiei nóstre din. a. c.) carea de asemenea s'a perdut. Tot ce ni-s'a păstrat din opul acesta e o prelucrare latină a părții a dóua făcută de Ieronim, cu multe modificări și adausuri. El a continuat aceste tabele până la anul 378. La anul 1792, adecă la finea secl. trecut, s'a aflat atât partea primă cât și a dóua a cronicei acesteia în traducere armenéscă. Patrologul Aucher a tradus-o acésta în latinesce și astfeliu a edat-o la începutul secl. nostru, la a. 1818. S'a mai descoperit și un estras în limba siriană a cronicei lui Eusebie, care încă s'a tradus în latinesce. Deci prelucrarea lui Ieronim, traducerea armenéscă, estrasul sirian dimpreună cu traducerile latine inlocuesc originalul, fără ca sĕ fim însĕ siguri în tóte locurile, că ce și cum a stat în tecstul original alui Eusebie. (Va urmá).

Convocare.

Onoraţii membrii ai „Reuniunei învĕţătorilor români gr. or. din districtul al III Deva" precum și toți amicii scólei se învită prin acésta a luá parte la adunarea generală ordinară a acestei reuniuni ce se va ţiné la 23, 24 și 25 Septembre a. c. st. v. în Deva cu următórea

Programă:

Duminecă în 23 serviciu divin în biserica parochială din Deva cu invocarea duchului sfânt, la care vor participá în corpore toți membrii reuniunei la 9 óre a. m.

Ședința I. Imediat după celebrarea cultului divin.

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Apelul nominal spre constatarea presenților.
3. Raportul comitetului central despre activitatea sa în decursul anului dela adunarea din Hunedóra.
4. Alegerea comisiunilor pentru esaminarea rapórtelor și censurarea raţiociniilor.

Ședința II după amédi la 3 óre.

5. Alegerea președintelui în locul președintelui de până ací Ioan Papiu strămutat cu domiciliul în Sibiiu, și a vice președintelui George Joandrea.
6. Deliberarea asupra temei pusă în desbaterea adunărilor generali din partea Preaveneratului consistoriu încă la anul 1888 și rĕmasă incă în unele părți ale ei nediscutată.

Ședința a III a la 24 Septembre a. m.

7. Continuarea desbaterii asupra temei de mai sus.
8. „Iubirea", prima prelegere din catichism tractată în mod practic de Toma Neamț.

Ședința IV după amédi.

9. „Sarea comună", prelegere practică din istoria naturală, tractată de Nichita Luculeț cu elevii sei în scólă.
10. „Nrul 11", prelegere practică din comput de Ioan Branga.

Ședința V în 25 Septembre a. m.

11. „A dió", bucată de cetire din limba magiară, prelegere practică de Ioachim Ungur.
12. „Ghiocelul", prelegere practică din botanică.
13. Raportul comisiunilor.

Ședința IV după amédi.

14. Eventuale propuneri.
15. Inchiderea ședinței prin presidiu cu luarea mĕsurilor pentru autenticarea protocolului.

Sibiiu, 11 Septembre, 1890.

Presidiul reuniunii:
Ioan Papiu.

Varietăţi.

* (Dela Curte.) Maj. Sa monarchul nostru se află în călĕtorii prin Silesia prusiană. Împĕratul german Wilhelm va sosí în Viena în 1 Oct. la 9 óre a. m. și va fi primit de monarchul nostru, archiduci și alte somităţi. Stradele Vienei vor fi decorate splendid. După dineul din Schönbrunn la 3 óre p. m. plécă ambii monarchii dimpreună cu regele Sacsoniei Albert la vĕnătórele din Stiria. În 8 Oct. se va reîntórce împĕratul german la Berlin, făr a mai dá prin Viena.

* (Chirotonire.) In decursul acestei sĕptĕmâni s'a chirotonit întru presbiteri clericii absoluţi: Ilie Savu ales paroch în Cióra (tract. Sebeșului), Ioan Gavrilescu ales preot în Țințari (tract. Brașovului I), Nicolae Cărpinișan ales preot în Rĕhĕu (tract. Sebeșului), Dumitru Bărbat ales capelan în Șercăița (tract. Făgărașului).

* (Inspectori supremi de scóle.) Cu visitaţiunea scólelor medii confesionale și cu esecutarea dreptului de supra-inspecţiune a statului pe anul scolar 1890/1 ministrul de culte și instrucţiune publică a însărcinat în Ardél pentru gimnasiile evang. ref. din Cluș, Aiud, Murĕș Oșorheiu și Zelău pe Henric Finalyi, substitut de director super. al districtului scolar din Cluș; ér pentru gimnasiile din Odorheiul sĕcuesc și Orĕștia și pentru gimnasiul inferior din S. St. György pe directorul superior al districtului scolar din Sibiiu, Iosif Elischer. Tot acesta din urmă fu numit și pentru scólele medii de sub conducerea bisericei evangelice de conf. aug. în Ardél, mai departe pentru gimnasiul unitar din Cristurul-sĕcuesc, precum și pentru gimnasiul superior gr. or. și scóla reală din Brașov și pentru gimn. inf. din Brad. Pentru gimnasiul unitar din Cluș fu numit representant al guvernului Henric Finalyi.

* (Ministri în Arad.) Ministru președinte Szapáry, re'ntorcêndu-se dela deschiderea lucrărilor începute la porțile de fer, însoţit de ministrul de comunicaţiune austriac, a petrecut Mercurea trecută în Arad. Din incidentul acesta s'au presentat la ministrul președinte tóte autorităţile. Preasânția părintele episcop Ioan Meţian încă s'a presentat dimpreună cu preoţii celorlalte confesiuni; scrie „Bis. și Scóla."

* (Biserică nóuă.) Actul sânţirei bisericei nou edificate din comuna Gurbediu, în prtopresbiteratul Tincei, comitatul Bihorului, s'a efeptuit în ḑilele trecute prin Prea Sânția Sa părintele episcop al Aradului Ioan Meţian.

* (Cine promovéză „causele sfinte ale naţiunii?") Din incidentul desvălirii monumentului „martirlor naţiunii" în Arad, a apărut scrie „Gaz. Tr." un op întitulat „Istoria monumentului celor 13 martiri aradani", care arată între altele, că din 988 de liste de subscripţiuni pentru ridicarea acestui monument, s'au reîntors numai 268, nu s'au re'ntors de loc 714, ér 6 liste s'au reîntors góle. Intre cei ce nici nu au retrimis listele și nici nu au subscris nimica, se află 4 metropoliţi, 21 episcopi și cei mai mulţi aristocaţi. Dintre episcopi au contribuit numai 3 magiari; dintre fișpani numai Man József, de origine român, după cum spune „Pesti Hirlap", a contribuit 10 fl., ceialalţi nimica. Și nici dela bărbaţii de stat, dela scriitori și învĕţaţi n'a incurs nimica, așa că după cum constată acésta fóiă, monumentul „martirilor naţiunii" l'au ridicat mai ales funcţionarii, advocaţii, medicii, profesorii, învĕţătorii etc., precum și diferite comitate.

Va sĕ ḑică „causele sfinte ale naţiunii" se promovéză mai mult de „muszai", decât de voie bună.

* Programul esamenului final pentru cursul 1889/90 care se va ţiné Luni în 29 Septembre 1890 la 9 óre a. m. în Reșinariu la economia de instrucţiune a domnului Sabin P. Barcianu, subvenţionată din fondul economic a comitatului Sibiiu:

a) Partea teoretică:

Cetire, scriere, comput, cunoscinţe economice fundamentale, economia de vite.

b) Partea practică:

Lucrări economice și de grădinărit.

Sibiiu, 22 Septembre, 1890.

Thalmann.

* (Statua lui Eminescu.) Marți s'a ridicat în Botoșani statua poetului Eminescu. Din acest incident ḑiarul „Timpul" face între altele următórele apreţieri: Astăḑi se înalţă în Botoșani statua lui Eminescu. Serbare frumósă, căci nu e vorba de a plânge pe omul muritor, care a perit, este vorba de a celebrá talentul fără sémăn, care va strălucí pururea în literatura nóstră.

Onóre tinerimei universitare, care a luat inițiativa celebrărei acestui talent puternic.

Eminescu în momentul de faţă domnesce preste literatura nóstră. Ori cine are o inspirațiune poetică, ori cine vrea se potrivéscă dóuĕ rime, simte înriurirea predomnitóre a lui Eminescu, era se ḑicem jugul lui. Și acela este cel mai bun între toți, care se apropie mai mult de feliul de a se spune al lui Eminescu.

Cu Eminescn poesia nóstră întră într'o eră nouă: vêrsta copilăriei sĕ sfêrșesce și începe vêrsta bărbăţiei. Nimenui nu mai este permis de acum înainte sĕ vorbéscă de ghiocei și de viorele, fără sĕ ascunḑă sub flori ascuţișul unei idei. Intre Eminescu și cei mai mulţi din poeţii nostri este acésta deosebire, că pe când ceialalţi ne amuză și ne încântă Eminescu ne fermecă și ne subjugă. Și jugul ce ne pune nu putem sĕ-l lăpĕdăm.

Nici odată un suveran n'a stăpânit așa de bine poporul lui, nici odată un căpitan n'a fost atât de ascultat de trupele sale precum stâpânesce Eminescu: literatura română, precum este el ascultat de scriitorii cari se ridică. Omul acesta blașin, care fugea de lume a devenit un tiran căruia se supun toți românii.

Eminescu este un mare poet, dar el nu este numai poet; el este și în prosă distins.

Nimeni n'a fost mai mare protivnic al frasei góle și al etichetei fără conţinut. Nimeni n'a combătut mai cu putere elementele parasite cari se strecóră în politică.

Naţionalitatea românéscă a găsit într'ênsul, nu apărătoriu, ci un apostol. Ideea conservării și desvoltării némului românesc ajunsese la el o religiune al căreia se dedase puţin câte puţin a se considera ca ministru.

Dela Nistru pân la Tisza
Tot românul plânsu-mi-sa

N'ar ḑice cineva, că e vorba de un ministru, căruia se adresează plângerile întregului neam românesc contra strĕinismului cutropitoriu?

Ca poet fără sémăn, ca prosator distins, Eminescu este dacă nu cea mai mare, dar de sigur una din cele mai mari figuri ale literaturei nóstre și statua ce i-se ridică este un omagiu meritat.

* (Postal) Direcţiunea postală telegrafică din Sibiiu escrie concurs pentru ocuparea postului de magistru postal în Helchiu (comit. Brașovului), care e împreunat cu un salariu de 200 fl. Reflectanţii au a-și înaintá cererile în decurs de trei sĕptĕmână, depunênd și o cauţiune de 100 fl.

* (Foc.) Luni la amédi a escat un foc teribil în comuna Ocna-Sibiiului. Focul a prefăcut de astădată în cenușă 17 case și șuri cu supraedificatele lor. In decursul acestui an comuna a suferit mai adese ori pagube cu enorme prin foc și vĕrsări de apă.

* (Camera advocaţială din Brașov.) In 20 l. c. și-a ţinut camera advocaţială din Brașov ședinţa generală pentru alegerea funcţionarilor și au fost aleși: Ioan Lengeru președinte; Victor Popescu secretar; Simion Damian cassariu și Borosnyai Daniel fiscal.

* (Teatrul în Sibiiu.) Precum au anunţat ḑiarele germane din loc și precum se vede pe placate se va deschide astă séră stagiunea teatrală în teatrul orĕșenesc cu piesa: „*Nunta din Văleni*", o piesă al cărui autoru e un jidan espulsat din România și carea a provocat mult resens între români și chiar și intre strĕini, căci în ea e zugrăvită viaţa socială a românilor cu cele mai urite colori. De aceea nu înţelegem cutesanţa directorului, că chiar aici unde românii dau un frumos contingent teatrului sĕ încépă cu o atare piesă. Românii deci vor face bine, dacă vor ţiné cont de acésta impregiurare.

Bibliografic.

„*Biserica ortodocsă română*" revistă periodică eclesiastică Nr. 6, Sept., a apĕrut cu următoriui sumariu: Decisiunea. — Biserica ortodocsă în luptă cu Protestantismul. — Facultatea de teologie. — Manuscript românesc al archimandritului Chiriac Rômnicean. — Manuscript grecesc a lui Chrisant patriarchul Ierusalimului. — Raportul M. N. Pacu asupra institutului privat de fete Notre Dame de Sion din Galați. — Prefaţă la o teologie Dogmatică și morală. — Memoriu de starea bisericilor și a parochiilor ortodocse din judeţul Băcău. — Donaţiuni. Fapte laudabile. —

Rĕspuns revistei catolice, editată în Baia-mare la atacurile adresate de acésta bisericei nóstre române ortodocse naţionale, de comitetul redactor al revistei „Biserica ortodocsă română."

Loterie.

Mercuri în 24 Septembre 1890.

Sibiiu:	81	89	18	1	59

Bursa de Viena și Pesta.

Din 22 Septembre 1890.

	Viena	B.-pesta
Rena de aur ung. de 6%	—.—	—.—
Renta de aur ung. de 4%	101.20	101.10
Renta de aur austriacă	105.80	105.75
Obligaţiuni urbariale tem.-băn. cu sorți	—.—	—.—
Obligaţiuni urbariale ung. cu sorți	—.—	—.—
Obligaţiuni urbariale tem.-băn.	—.—	—.—
Sorți de stat dela 1860	139.75	140.—
Galbin	5 36	5.35
Napoleon	8.91	8.88

Nr. 671. [428] 3—3

CONCURS

Prin acésta se publică concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare pentru următórele staţiuni învĕţătoresci vacante din protopresbiteratul Branului şi anume:

1. Pórta, cu salariu anual de 180 fl.
2. Poiana-Mĕrului, pentru clasa II-a cu salariu anual de 200 fl.
3. Holbav, cu salariu anual de 200 fl.
4. Moeciul superior, cu salariu de 205 fl. 80 cr., învĕţătoriul însĕ e datoriu a fi şi cantor.
5. Fundata, cu salariu de 200 fl., cu îndatorirea de a fi şi cantor.
6. Şirnea, cu salariu de 200 fl.
7. Măgura, cu salariu de 150 fl.
8. Vlădeni, pentru cl. a II-a cu salariu de 200 fl.
9. Postul de învĕţătoriu la scóla centrală din Bran, cu salariu de 300 fl., cuartir şi lemne.

Doritorii de a reflectá la vre-una din aceste staţiuni învĕţătoresci au a şi trimite suplicele lor instruite conform legei până la terminul indicat la subscrisul şi totdeodată este de dorit, ca concurenţii sĕ se presenteze în vre-o Duminecă sau sĕrbătóre la biserică, fiind posturile învĕţătoresci în genere împreunate cu cantoratele.

In conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Oficiul protopresbiteral al Branului.

Zernesti, în 8 August, 1890.

Traian Meţian, protopresbiter.

Nr. 434 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învĕţătoresci din comunele mai jos insemnate, aparţinĕtóre la protopresbiteratul Agnitei se escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare.

1. Alţina, postul al II lea învĕţ. cu salariu anual de 60 fl., cuartir şi lemne de foc.
2. Chirpĕr, cu salariu anual de 100 fl., lemne de foc şi una remuneraţiune de 20 fl. din cassa bisericei însĕ numai în casul când respectivul învĕţătoriu va dovedí la finea anului scolariu progresul asteptat în instruirea elevilor.
3. Cincul mare, postul al II a inv. cu salariu anual de 100 fl., cuartir şi lemne de foc.
4. Bârghiş, cu salariu anual de 200 fl., cuartir şi lemne de foc.
5. Cichindeal, cu salariu anua de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.
6. Ghijasa, cu salariu anual de 200 fl., cuartir şi lemne de foc.
7. Iacobeni, cu salariu anual 150 fl., cuartir şi lemne de foc.
8. Ighişdorf, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.
9. Ruja, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.
10. Şoarşiu, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.
11 Verd, cu salariu anual de 150 fl. şi lemne de foc.
12. Rodbav, cu salariu anua de 150 fl. şi lemne de foc.
13. Merghindél, cu salariu anual de 150 fl. şi lemne de foc.
14. Fofeldea, postul I învĕţăt. cu salariu anual de 100 fl. în bani şi folosirea a 3 jugĕre pământ computat érăşi cu 100 fl., cuartir şi lemne de foc.
15. Zlagna, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.

Concurenţii au a-şi asterne petiţiunile lor în terminul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral instruate conform prescriselor legii.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Agnita.

Agnita, 10 August, 1890.

Sabin Piso, prot.

Nr. 570 [441] 3—3

CONCURS.

Pentru indeplinirea posturilor învĕţătoresci dela scólele confesionale gr. or. din comunele biserícesci mai jos insemnate se escrie concurs cu termin de 20 ḑile dela prima publicare în „Telegraful român."

1. Poiana-Blenchi, cu salariu anual de 100 fl. din repartiţiune dela popor.
2. Ciceu-Poiana cu salariu anual de 150 fl. din repartiţiune dela popor şi după terminarea edificiului scolar cuartir în scólă şi lemnele necesari de incălḑit.
3. Cheuchiş cu salarin anual de 40 fl.
4. Diug, cu salariu anual de 100 fl.
5. Ciobanca, cu filia Ciobancuţa, cu salariu anual de 133 fl.
6. Deeş, cu salariu anual de 100 fl.
7. Magója, cu salariu anual de 300 fl. cuartir natural şi lemnele după trebuinţă.
8. Baba, cu salariu anual de 100 fl. din repartiţiune dela popor.

Doritorii de a ocupa vre unul din posturile amintite au a-şi asterne pe titiunile lor instruite conform legilor din vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Deeş, 20 August, 1890.

Oficiul protopresbiteral al tractului gr. or. „Deeş" ln conţelegere cu respectivele comitete parochiale.

Teodor Herman, protopresbiter.

Nr. 381. [438] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III Cernatul inferior, protopresbiteratul Treiscaunelor, prin acésta se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în „Telegraful Román."

Din emolumentele împreunate cu acest post resultă un venit sigur anual de 483 fl. 50 cr. despre ce se póte luá informaţiune mai de aprópe dela comitetul parochial şi oficiul protoă presbiteral.

Reflectanţii, cari trebue se pricépă bine limba maghiară, au a-şi asterne petiţiunile concursuale instruite conform legilor în vigóre subsemnatului oficiul protopresbiteral în termin descris.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor în conţelegere cu comitetul parochial respectiv.

S. Sân Georgiu, 1 August, 1890.

Dimitriu Coltofean, protopresbiter.

---

[445] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învĕţătoresci dela scólele gr. or. române din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare.

1. Berinţia, cu salariu de 120 fl., cuartir liber în edificiul scólei şi lemnele trebuincióse pentru foc.
2. S. Copalnic, cu salariu de 150 fl., şi lemne de foc.
3. Cărbunariu, cu salariu 120 fl., cuartir liber în edificiul scólei şi lemne de foc.
4. Cărpiniş, cu salriu 50 fl. şi lemne de foc.
5. Curtuiuşul-mic, cu salariu anual de 50 fl., cuartir în edificiul scólei şi lemne de foc.
6. Făuresci, cu filia Plopiş, cu salariu de 135 fl., cuartir liber în edificiul scólei şi lemne de foc.
7. Vima-mică, cu salariu de 120 fl., şi lemnele trebuinciósĕ de foc.
8. Trestia, cu salariu de 60 fl., şi lemne de foc.

Doritorii de a ocupa una din acestea staţiuni au a-şi asterne suplicele lor instruite conform legilor în vigóre, la subscrisul oficiu ppopesc până la terminul sus indicat, (p. ultimă Kápolnok-Monostor).

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Cetăţii de pétră, în conţelegere cu comitetele parochiale respective.

Cărpiniş, la 23 August, 1890.

Ioan Şovrea, protopresb.

Nr. 190. [440] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învĕţătoriu din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul gr. or. al Albei-Iuliei sĕ escrie concurs cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în „Telegraful Román."

1. Tibru, cu salariu anual de 100 fl. lemne şi cuartir liber.
2. Ţelna, cu salariu anual de 100 fl., din repartiţiune lemne şi cuartir liber.
3. Ighiel, cu salariu anual de 70 fl., lemne şi cuartir liber.
4. Remeţ-sat, şi Ripa-remeţului, cu un salariu anual de 150 fl. lemne şi cuartir liber.
5. Inuri, cu salariu anual de 100 fl., lemne şi cuartir liber.
6. Cricău, cu salariu anual de 150 fl., lemne şi cuartir liber.
7. Stremţi, cu salariu anual de 200 fl., cuartir şi lemnele necesare.

Doritorii de a ocupá vre unul din acestea posturi au a şi asterne concursele lor până la terminul sus indicat instruite conform legilor din vigóre la subscrisul oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conţelegere cu comitetele respective.

Alba Iulia, 14 August, 1890

Alesandru Tordoşian, protopresb. gr. or.

Nr. 502. [439] 3—3

CONCURS.

Pentru intregirea posturilor învĕţătoresci în comunele bisericesci gr. or. din protopresbiteratul Sighişórei, sĕ publică concurs cu termín de 30 de ḑile dela prima publicare.

1. Daia săséscă, cu salariu anual de 150 fl., pe lângă cuartir şi lemne de foc, cu îndatorirea a ţiné în Duminecile şi sĕrbătoriile de preste an şi strană pe lângă cantorele bisericei.
2. Haşfaleu, cu salariu anual de 150 fl., cuartir şi lemne de foc.
3. Zoltan, cu salariu anual de 150 fl.. cuartir şi lemne de foc.
4. Trapold, cu salariu anual de 110 fl., cuartir şi lemne de foc
5. Bundorf, cu salariu anual de 106 fl., cuartir şi lemne de foc.

Doritorii de a ocupá unul din aceste posturi, sĕ şi trimită concursele instruite în sensul legilor scolare în vigóre în terminul deschis subscrisului oficiu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sighişórei.

Sighişóra, 7 August, 1890.

Demetriu Moldovan, adm. prot.

Nr. 522. [438] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învĕţătoresci vacante din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Sebeşului, se escrie concurs cu termin până la 20 Septembre a. c.

1. Rĕhĕu, pentru postul de învĕţătoriu în clasa a III a cu salariu anual de 200 fl, din cassa bisericei; pentru cel din clasa a II a cu salariu de 180 fl., din alodiul comunal; şi pentru cel din clasa I a cu salariu de 150 fl., din cassa bisericei şi cuartir liber. Invĕţătorii sunt îndatoraţi a ţiné strana în biserică Dumineca şi în sĕrbători.
2. Vurpĕr, cu salariu anual de 200 fl., din repartiţiune şi 2 □° lemne de foc.
3. Órda de sus, cu salariu anual de 200 fl., din repartiţiune, cuartir şi lemne de foc.

Doritorii de a ocupá vre-unul din posturile acestea au sĕ-şi astérnă cererile instruite conform normelor în vigóre, până la terminul preclus, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeş, 14 August, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. or. în conţelegere cu comitetele parochiale respective,

I. Tipeiu, prot.

Nr. 421. [447] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de al doilea învĕţătoriu la scóla confesională din Covasna, protopresbiteratul Treiscaunelor, sĕ scrie concurs cu termin până la 25 Septembre a. c.

Salariul împreunat cu acest post de 130 fl. şi cuartir liber.

Reflectanţii, cari sĕ aibă şi cunoscinţa cântărilor bisericesci pentru a ţiné strana a dóua în dumineci şi sĕrbători, vor avé a şi asterne cererile concursuale, instruite conform legilor în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la terminul indicat.

S. Sân Georgiu, 27 August, 1890

În conţelegere cu comitetul parochial respectiv.

Dimitriu Coltofean, protopresbiter.

Nr. 342. (563) 1—1

Publicaţiune.

Prin sentinţa Prea Veneratului Consistoriu archidiecesan dtto 1 August 1890 Nro 3571. s'a divorţiat cu divorţiu total Maria Urdă de catră bărbatul ei pribegit George Albu, ambi gr. or. din Moşna, cea-ce în sensul § 124 din procedura în cause matrimoiale se aduce la cunoscinţă publică.

Mediaş, în 6 Septembre, 1890.

Oficiul protopresbiteral gr. orient. al tractului Mediaş.

Ioan Chendi, adm. potopresbit.

Szám: 4846/1890. polg. (562) 1—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék ezennel közhirré teszi, hogy Nagy-Selyk község határa ál.alános tagositásának megengedhetősége kérdésében tárgyalási **határidőül 1890 évi November hó 20-ik napjának d. elötti 9 órája Nagy-Selyk község házához kitüzetik**, mikorra az összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy a birtok rendezési utasitás értelmében a meg nem jelenő felek ugy tekintetnek mint a kik a tagositásba beleegyeztek, és hogy a kérés 1-ső példányát ezen kir. törvényszéknél megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 évi Szeptember hó 13-án tartott üléséből.

Nagy Lajos, elnök *Czámpa Domokos* jegyző.

Sz. 3978/890 plg. [451] 2—3.

Hrdetmény.

Az erzsébetvárosí királyi törvényszék ezennel közhirré teszi, hogy Nagyküküllő megyébe kebelezett Egerbegy község határa általános tagositásának megengedhetősége kérdésében tárgyalási határidőül az **1890 évi November hó 11 ik napjának délelött 9 órája** Egerbegy, községházához kitüzetik, mikorra az összes érdekeltek azon figyelmeztetéssel idéztetnek meg, hogy a birtokrendezési utasitás értelmében a megnem jelenő felek ugy tekintetnek mint a kik a tagositásba beleegyeztek, és hogy a kérés 1-ső példányát ezen kir. törvényszéknél megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1890 Augustus 18 án tartot üléséből.

Nagy Lajos elnök. *Májai* jegyző.

Sz· 4764/890 plg. [429] 3—3

Hirdetmény.

A Radnothi határtagositási ügyben az előmunkálatok megkezdése nevezetesen a képviselet rendezése, müködö mérnök megválasztása és a költségi elöirányzat elkészitése végett határidőül az **1890 évi szeptember 15 d. e. 9 órája** Radnoth községébe a községi irodába tüztem ki, mikorra az összes érdekelteket azzal idézem meg, hogy a felek maradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

A kir. törvényszék nevében.

Erzsébetváros, 1890 Augustus 27-én,

Báró Apor Zoltán, eljaró biró

Redactor responsabil Dr. **Remus Roşca**. Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.